
Toeziichts- en Toetsingskader van de Veenendaalse Woningstichting

Vastgesteld in de vergadering van de Raad van Commissarissen d.d. 22 november 2017

Kerkewijk 59
3901 EC Veenendaal
Postbus 168
3900 AD Veenendaal

T (0318) 523565
E info@vws-veenendaal.nl
I www.veenendaalsewoningstichting.nl

IBAN NL73 BNGH 0285 0541 04
Handelsregister 30038986
BTW-nummer 0036.79.743.B02

Inhoud

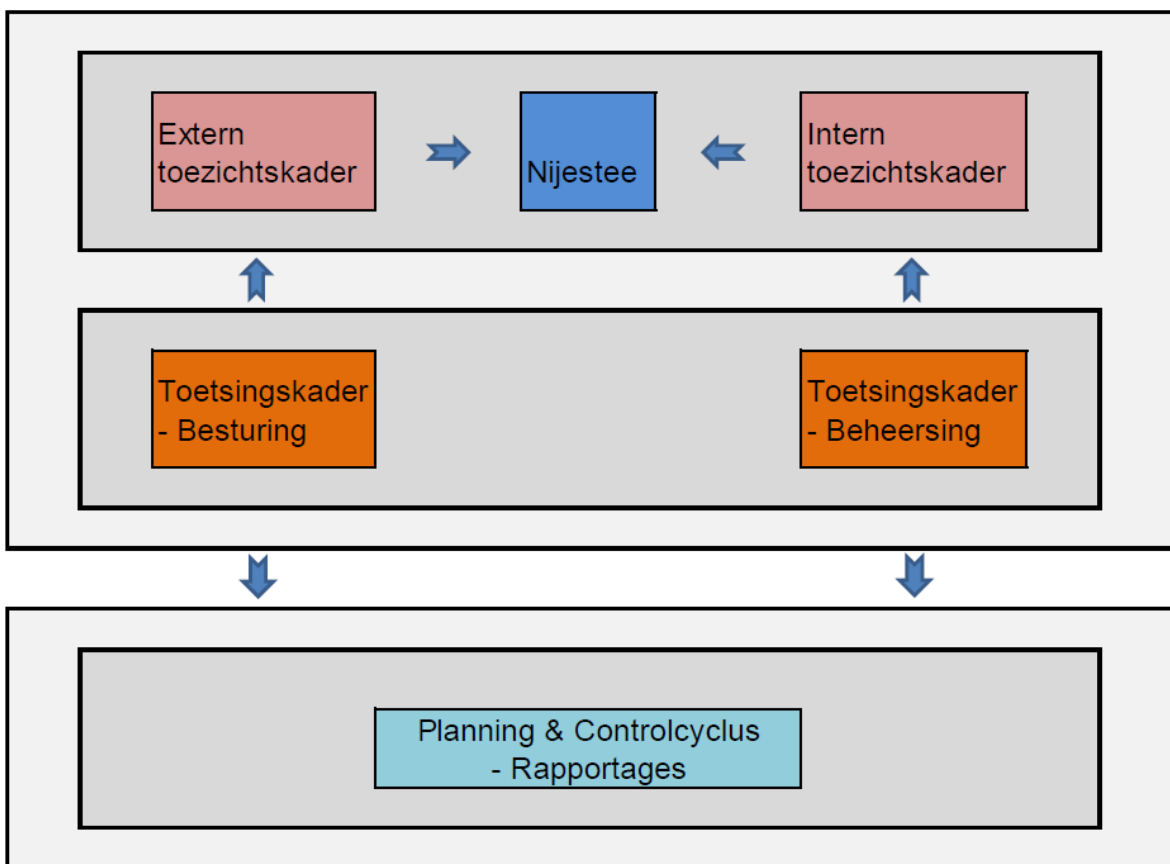
1 Samenvatting.....	3
2 Aanleiding en inleiding	3
3 Toezichtskader	4
4 Toetsingskader	5
5 Planning & Controlcyclus.....	7
Bijlage.....	8

1 Samenvatting

De 'Governancecode Woningcorporaties 2015' stelt dat een woningcorporatie dient te beschikken over een toetsingskader op basis waarvan de Raad van Commissarissen haar functie van intern toezichthouder kan uitoefenen. Om het toezicht houden goed te laten verlopen, zijn spelregels en kaders nodig. In het toezichtskader wordt bepaald waarover besluiten worden genomen en hoe besluitvorming dient te verlopen. Het toetsingskader beschrijft de inhoudelijke kant van het toezicht houden om de corporatie op de juiste maatschappelijke koers te houden en de continuïteit te waarborgen.

In onderstaand plaatje is schematisch weergegeven hoe de diverse aspecten zich tot elkaar verhouden.

2 Aanleiding en inleiding

De Veenendaalse Woningstichting (de VWS) hecht groot belang aan "good governance". Governance richt zich op belanghebbenden van de organisatie, de daarmee samenhangende doelstellingen van deze organisatie, en de verantwoordelijkheid van de leiding van deze organisatie om de doelstellingen te verwezenlijken. De VWS bestaat immers om ten behoeve van belanghebbenden bepaalde maatschappelijke doelen te verwezenlijken. Het doel van governance is het scheppen van waarborgen voor realisatie van die doelstellingen. Dit vanwege de verantwoordelijkheid die de leiding van de VWS hiervoor heeft. De organisatie dient daartoe gestuurd en beheerst te worden en over die activiteiten dient verantwoording aan de belanghebbenden te worden afgelegd, in veel gevallen via een formele

of informele toezichthouder die namens die belanghebbenden opereert. Daarmee omvat governance de activiteiten van sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoorden.

Binnen “good governance” heeft de Raad van Commissarissen (RvC) als belangrijke en steeds terugkerende taak het impliciet en expliciet goedkeuren van besluiten van het bestuur. Impliciet waar het bestuur zich verantwoordt over het gevoerde beleid en de effecten ervan, en expliciet wanneer het besluiten betreft die voorafgaande goedkeuring van de RvC vragen.

We schetsen in deze notitie een structuur om het toezicht, besturing en inspraak goed te regelen. Het toezicht- en toetsingskader zijn een instrument dat de Raad van Commissarissen en de bestuurder hierbij van dienst kan zijn. Met behulp van dit kader kan het intern toezicht haar functie beter uitoefenen en weet de bestuurder binnen welke kaders hij/zij kan opereren.

In deze notitie worden de diverse elementen van het toezicht- en toetsingskader besproken. De notitie bevat een beschrijving van de onderscheiden elementen en een weergave hoe de invulling daarvan momenteel binnen de VWS geregeld is.

Met het opstellen en vaststellen van deze notitie wordt invulling gegeven aan artikel 3.13 van de “Governancecode Woningcorporaties 2015”. In dit artikel staat dat de RvC een ‘toetsingskader’ hanteert op basis waarvan zij toezicht houdt. Dit toetsingskader wordt in samenspraak met het bestuur opgesteld en vastgesteld.

Om het toezicht houden goed te laten verlopen, zijn spelregels en kaders nodig. Deze notitie geeft daar invulling aan. In het toezichtskader, dat in hoofdstuk 3 aan de orde komt, wordt bepaald waarover besluiten worden genomen en hoe besluitvorming dient te verlopen. Het toetsingskader (hoofdstuk 4) beschrijft de inhoudelijke kant van het toezicht houden om de corporatie op de juiste maatschappelijke koers te houden en de continuïteit te waarborgen.

Het toezicht- en toetsingskader wordt minimaal elke drie jaar geactualiseerd in een RvC vergadering en wordt standaard behandeld in de zelfevaluatie van de RvC.

3 Toezichtskader

Het toezichtskader beschrijft op hoofdlijnen het speelveld en de taken van de corporatie en omvat het geheel van spelregels die de RvC bij het uitoefenen van haar taken dient te volgen. Deels zijn deze regels extern bepaald en deels door de RvC zelf geformuleerd (= intern toezichtskader).

Extern toezichtskader		
Kader	Toelichting	
Woningwet	Binnen de Woningwet wordt aangegeven op welke terreinen corporaties werkzaam mogen zijn, waar zij goedkeuring voor dienen te vragen, wat de rol van de RvC is en op welke wijze ze haar handelen dient te verantwoorden.	
Besluit Toegelaten Instelling Volkshuisvesting (BTIV)	Het BTIV is een nadere uitwerking van de woningwet.	
Regeling Toegelaten Instelling Volkshuisvesting (RTIV)	Deze ministeriële regeling is een verdere uitwerking van de Woningwet en het BTIV	
Governancecode Woningcorporaties 2015	De code geeft bestuurders en toezichthouders van woningcorporaties richtlijnen voor goed bestuur en toezicht. Leden van Aedes en de Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties (VTW) zijn verplicht zich aan de code te houden.	
Aedescode 2011	Deze code geeft aan waar corporaties voor staan en waar ze op aangesproken kunnen en willen worden. Leden van Aedes zijn verplicht om de Aedescode toe te passen.	
Wet normering topinkomens (WNT)	Deze wet maximeert de bezoldiging van bestuurder en commissarissen.	

Regeling bezoldigingsmaxima toefunctionarissen toegelaten instellingen volkshuisvesting	In deze regeling (ook wel bekend als de Blok-staffel) is de maximale bezoldiging van bestuurders (en daaruit volgend van toezichthouders) opgenomen.	
VTW-beroepsregel	Bezoldiging Betreft een bindende beroepsregel vastgesteld door de VTW voor een matiging in de bezoldiging van toezichthouders in de corporatiesector.	
Algemene wetgeving	Net als andere rechtspersonen heeft een woningcorporatie zich te houden aan Algemene wetgeving (ruimtelijke ordening, bouwrecht, arbeidsrecht etc.). Deze regels worden als bekend verondersteld en vormen ook voor de VWS het algemene juridische kader waarbinnen de corporatie handelt.	
Intern toezichtskader		
Kader	Toelichting	Versie
Statuten	De statuten zijn als het ware de grondwet van de VWS. Hierin staat onder andere beschreven welke bevoegdheden de RvC en bestuurder hebben.	15-06-2017
Reglement Raad van Commissarissen inclusief profielschets	Dit reglement geeft nadere voorschriften die de RvC bij de uitoefening van haar taak in ogenschouw neemt. Het is een uitwerking van en aanvulling op wat in de statuten is geregeld. In de profielschets is vastgelegd hoe de RvC is samengesteld en welke competenties nodig zijn om de taken uit te kunnen voeren.	22-11-2017
Reglement Auditcommissie	In dit reglement zijn voorschriften voor de samenstelling, de taken en verantwoordelijkheden van de Auditcommissie vastgelegd.	22-11-2017
Reglement Remuneratiecommissie	In dit reglement zijn voorschriften voor de samenstelling, de taken en verantwoordelijkheden van de Remuneratiecommissie vastgelegd.	22-11-2017
Reglement Bestuur	Dit reglement regelt de bestuurlijke verhoudingen binnen de corporatie. Het gaat in op taken, bevoegd- en verantwoordelijkheden van de bestuurder in relatie tot de Raad van Commissarissen. Het reglement is te zien als een uitwerking van de statuten.	22-11-2017
Toezichtsvisie	Hierin is de visie op toezicht en de gewenste ontwikkeling op termijn van de RvC weergegeven.	22-11-2017

4 Toetsingskader

Het toetsingskader is een set van instrumenten waarmee het toezicht kan worden gestructureerd en geobjectiveerd. Het toetsingskader is voor het bestuur kaderstellend en voor de RvC richtinggevend om toezicht te houden.

Het toetsingskader wordt gevormd door kaders die enerzijds betrekking hebben op *besturing* en anderzijds op *beheersing*. Bij de *besturingskaders* gaat het om wat de VWS wil bereiken, voor wie en hoe. *Beheersingskaders* zijn kaders met als doel om in control te blijven en die relevant zijn voor verantwoording. De informatievoorziening aan de RvC dient van deze besturings- en beheersingskaders te zijn afgeleid. Het besturings- en beheersingskader hebben een complementair karakter; de wijze van beheersing moet zijn afgestemd op de inhoudelijke koers van de corporatie.

Toetsingskader: besturing		
Kader	Toelichting	Versie
Koersplan 2016- 2020	In het Koersplan wordt vooruit gekeken naar de komende 5 jaar. De missie wordt vertaald in doelen; Wat willen we bereiken? En hoe voeren we dat uit?	10-02-2016
Portefeuilleplan	Kernpunt in de vastgoedsturing is het Portefeuilleplan. In dit plan wordt beschreven hoe omvang, samenstelling en kwaliteit van de woningvoorraad zich de komende jaren zal ontwikkelen. Deze ontwikkeling is gebaseerd op gedegen analyse van vraag, aanbod en financiële mogelijkheden.	25-09-2017
Strategiekaart	In de strategiekaart is een concrete vertaling van de doelstellingen uit het Koersplan naar doelen en resultaten die de corporatie het komende jaar wil bereiken. De strategiekaart wordt vastgesteld door de bestuurder en goedgekeurd door de RvC. De realisatie van het jaarplan wordt gemonitord via periodieke rapportages.	Staat gepland voor Q1 2018
Prestatieafspraken gemeente en huurders	Vanuit de nieuwe woningwet is het verplicht om met gemeente en huurders jaarlijks Prestatieafspraken te maken.	Jaarlijks uiterlijk december
Financieringsplan	In dit plan wordt beschreven hoe de portefeuilledoelen uit het Portefeuilleplan worden gefinancierd. Het haakt daarbij aan op het Financieel Kader.	Staat gepland voor Q1 2018
Toetsingskader: beheersing		
Financieel Kader	In dit kader zijn de boven en ondergrenzen opgenomen waar onze ratio's rondom liquiditeit, solvabiliteit en rentabiliteit aan moeten voldoen. De kern van ons Financieel Kader is dat de continuïteit van de VWS gewaarborgd is.	22-11-2017
(Meerjaren)prognose	De plannen van de VWS worden financieel vertaald in een Prognose. Hierin wordt 5 jaar vooruit gekeken. Naast een tekstuele beschrijving van de plannen, worden deze vertaald in cijfers.	Jaarlijks Q4
Treasuryjaarplan	De treasuryactiviteiten voor het komend jaar worden vastgelegd in een Treasury Jaarplan. In dit jaarplan zijn de activiteiten zoals opgenomen in de begroting nader uitgewerkt.	Jaarlijks Q4 opgenomen in begroting
Reglement financieel beleid en beheer	In het reglement zijn de uitgangspunten van het financieel beleid en beheer, de organisatie en jaarlijkse monitoring en de betrokkenheid van het intern toezicht op het beheer vastgelegd.	25-09-2017
Treasurystatuut	Het plannen van geldstromen, het aantrekken van financiering en het afdekken van bijbehorende risico's, vormen het hart van de treasury-activiteiten. De spelregels hieromtrent zijn vastgelegd in een Treasurystatuut. Dit statuut is een nadere uitwerking van het Reglement financieel beleid en beheer.	21-09-2016
Investeringsstatuut	In dit statuut worden beleid, strategie en randvoorwaarden vastgelegd waarbinnen (vastgoed)investeringen plaats kunnen vinden. Dit statuut is een nadere uitwerking van het Reglement financieel beleid en beheer.	11-05-2016

Verbindingenstatuut	In dit statuut worden de vereisten voor het aangaan en beheer van verbindingen vastgelegd. Dit statuut is een nadere uitwerking van het Reglement financieel beleid en beheer.	N.v.t. VWS heeft geen verbindingen
Procuratiereglement	Dit reglement geeft weer welke functionarissen bevoegdheden hebben om verplichtingen richting derden aan te gaan.	Staat gepland voor Q2 2018
Huurbeleid	Binnen het Huurbeleid wordt toegelicht op welke wijze wij betaalbaarheid van sociale huurwoningen vorm gaan geven.	Staat gepland voor Q1 2018
Integriteitscode	Hierin staat hoe we omgaan met elkaar en hoe we omgaan met relaties.	22-11-2017
Klokkenluidersregeling	Organisaties met meer dan 50 werknemers zijn volgens de wet verplicht een klokkenluidersregeling te hebben. Dat geldt ook voor alle leden van Aedes. Daarom heeft Aedes een model regeling opgesteld.	22-11-2017
Risicomanagementbeleid	De VWS beschikt over een organisatie brede visie rondom risicomanagement. Risicomanagement bij de VWS is een doorlopend dynamisch proces, sluit aan op onze bedrijfsstrategie en maakt onderdeel uit van onze dagelijkse operationele activiteiten. Qua taken en verantwoordelijkheden maken we gebruik van de 'three lines of defense'.	In 2018 zal het risicomanagementbeleid worden opgesteld.

Aanvullend op bovenstaande documenten hanteert de RvC structureel de volgende documenten bij de invulling van haar taak:

- o beoordelingen van externe toezichthouders (Autoriteit Woningcorporaties, WSW);
- o managementletter en accountantsverslag van de accountant;
- o rapportage contacten tussen bestuur en stakeholders;
- o visitatierapporten;
- o woonvisie van de gemeente Veenendaal

5 Planning & Controlcyclus

Via diverse rapportages (opgenomen in de planning & controlcyclus) worden interne en externe toezichthouders geïnformeerd over de voornemens en prestaties van de VWS.

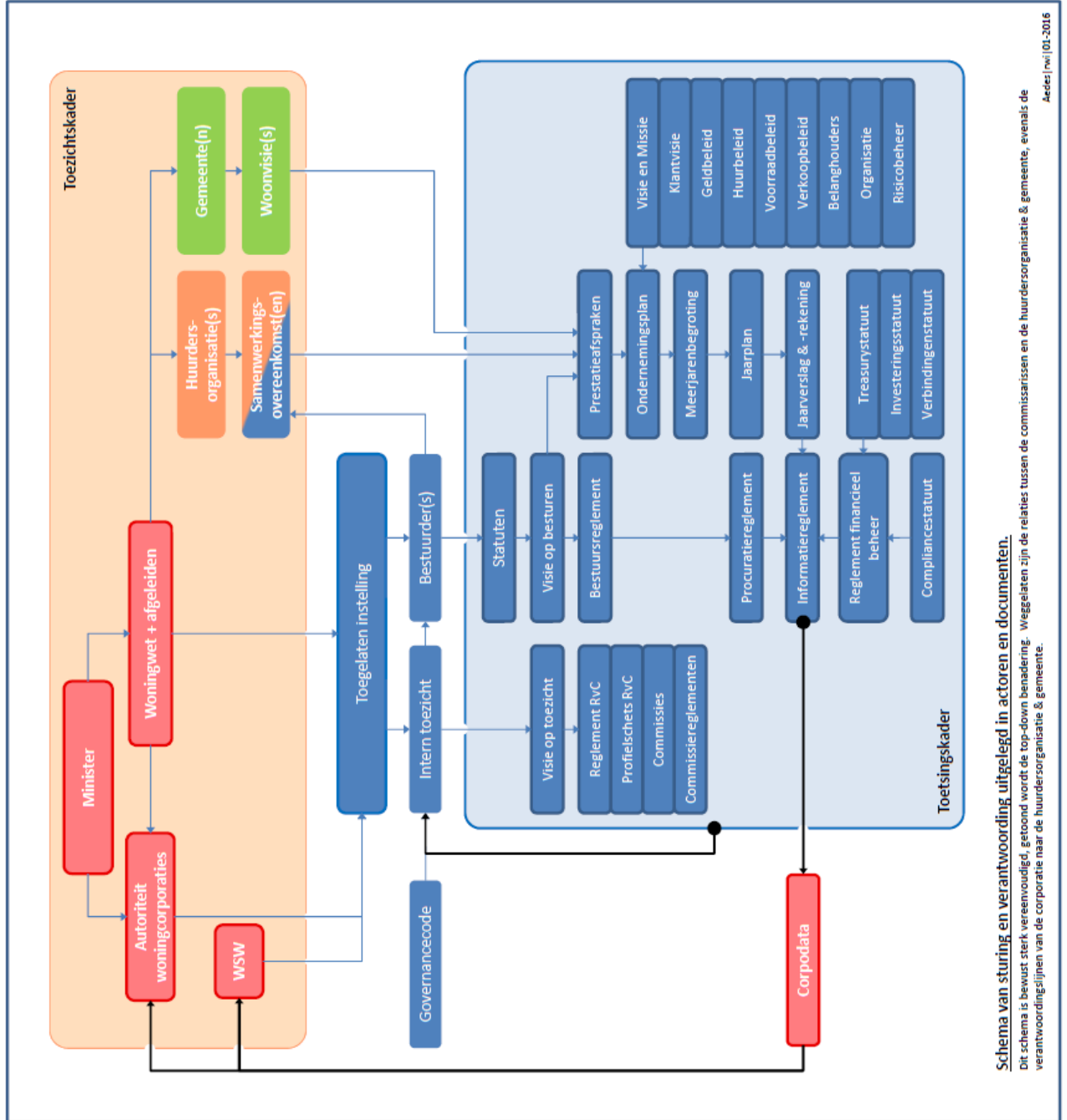
Planning & Controlcyclus - Rapportages

- o Prestatieafspraken
- o Kwartaalrapportages RvC
- o Jaarrekening
- o Jaarverslag

De VWS stelt kwartaalrapportages op. Hierin wordt een financiële eindejaarsprognose afgegeven voor geheel de VWS en de voortgang van de doelen zoals opgenomen in de strategiekaart gepresenteerd. De kwartaalrapportages worden in de directie besproken en geven sturing aan de organisatie. De RvC vergadert circa 5 maal per jaar. Via kwartaalrapportages wordt zij geïnformeerd over de voortgang. Elementen als Projecten, Financiën, Organisatie, Externe ontwikkelingen en Issues worden toegelicht. De rapportages en notities worden ter informatie opgestuurd naar de externe accountant. Het sluitstuk van de planning & controlcyclus betreft het Jaarverslag. Hierin wordt op uitgebreide wijze het jaar belicht.

Bijlage

Schema van sturing en verantwoording uitgelegd in actoren en documenten.
Dit schema is bewust sterk vereenvoudigd, getoond wordt de top-down benadering. Weggelaten zijn de relaties tussen de commissarissen en de huurdersorganisatie & gemeente, evenals de verantwoordingslijnen van de corporatie naar de huurdersorganisatie & gemeente.

Aedes | nwi | 01-2016